

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)
2. Το μεγάλο κεφάλαιο (2. Mahāvaggapāḷi)
8. Η ομιλία για τις ερωτήσεις του Σάκκα (8. Sakkaṇhasuttaṃ)
[DN 21, PTS 2.263-2.289]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

2. Το μεγάλο κεφάλαιο

8. Η ομιλία για τις ερωτήσεις του Σάκκα

344. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Μαγκάντα, ανατολικά του Ρατζάγκαχα, σε ένα βραχμανικό χωριό που ονομαζόταν Αμπασάντα, βόρεια από αυτό, στο όρος Βεντίγιακα, στη σπηλιά Ιντασάλα. Εκείνη την περίοδο στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, εγέρθηκε επιθυμία να δει τον Ευλογημένο. Τότε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, ήρθε αυτή η σκέψη: «Πού λοιπόν διαμένει τώρα ο Ευλογημένος, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος;» Ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, είδε τον Ευλογημένο να διαμένει στους Μαγκάντα, ανατολικά του Ρατζάγκαχα, σε ένα βραχμανικό χωριό που ονομαζόταν Αμπασάντα, βόρεια από αυτό, στο όρος Βεντίγιακα, στη σπηλιά Ιντασάλα. Αφού τον είδε, απευθύνθηκε στους Τριάντα Τρεις θεούς: «Αυτός, αγαπητοί, ο Ευλογημένος διαμένει στους Μαγκάντα, ανατολικά του Ρατζάγκαχα, σε ένα βραχμανικό χωριό που ονομάζεται Αμπασάντα, βόρεια από αυτό, στο όρος Βεντίγιακα, στη σπηλιά Ιντασάλα. Αν λοιπόν, αγαπητοί, πηγαίναμε να δούμε αυτόν τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν οι Τριάντα Τρεις θεοί στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών.

345. Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, απευθύνθηκε στον Παντζασίκχα, τον νεαρό θεό γκαντχάμπα: «Αυτός, αγαπητέ Παντζασίκχα, ο Ευλογημένος διαμένει στους Μαγκάντα, ανατολικά του Ρατζάγκαχα, σε ένα βραχμανικό χωριό που ονομάζεται Αμπασάντα, βόρεια από αυτό, στο όρος Βεντίγιακα, στη σπηλιά Ιντασάλα. Αν λοιπόν, αγαπητέ Παντζασίκχα, πηγαίναμε να δούμε αυτόν τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε», ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, αφού υποσχέθηκε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, παίρνοντας τη βίνα χρώματος ώριμου βελούβα, πήγε να συνοδεύσει τον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών.

346. Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, περιτριγυρισμένος από τους θεούς Ταβατίμσα, με επικεφαλής τον Παντζασίκχα, τον νεαρό θεό γκαντχάμπα, όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του· ακριβώς έτσι εξαφανίστηκε από τους θεούς Ταβατίμσα και εμφανίστηκε στους Μαγκάντα, ανατολικά του Ρατζάγκαχα, σε ένα βραχμανικό χωριό που ονομαζόταν Αμπασάντα, βόρεια από αυτό, στο όρος Βεντίγιακα. Εκείνη την περίοδο το όρος Βεντίγιακα και το βραχμανικό χωριό Αμπασάντα ήταν υπερβολικά φωτισμένα, όπως συμβαίνει με τη θεϊκή δύναμη των θεών. Οι άνθρωποι στα γύρω χωριά έλεγαν έτσι - «Μήπως σήμερα το όρος Βεντίγιακα έχει πάρει φωτιά; Μήπως σήμερα το όρος Βεντίγιακα καίγεται; Μήπως σήμερα το όρος Βεντίγιακα φλέγεται; Γιατί άραγε σήμερα το όρος Βεντίγιακα και το βραχμανικό χωριό Αμπασάντα είναι υπερβολικά φωτισμένα;» Ήταν συγκλονισμένοι με τις τρίχες τους ανασηκωμένες.

347. Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, απευθύνθηκε στον Παντζασίκχα, τον νεαρό θεό γκαντχάμπα: «Οι Τατχαγκάτα είναι δύσκολο να προσεγγιστούν από κάποιον σαν εμένα, αγαπητέ Παντζασίκχα· είναι διαλογιστές, χαίρονται στη

διαλογιστική έκσταση, τώρα είναι σε απομόνωση. Αν όμως εσύ, αγαπητέ Παντζασίκχα, γαλήνευες πρώτα τον Ευλογημένο, αφού εσύ, αγαπητέ, τον γαληνέψεις πρώτα, μετά εμείς θα πηγαίναμε να δούμε αυτόν τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, αφού υποσχέθηκε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, παίρνοντας τη βίνα χρώματος ώριμου βελούβα, πήγε προς τη σπηλιά Ιντασάλα· αφού πλησίασε, σκέφτηκε «από αυτή την απόσταση ο Ευλογημένος δεν θα είναι ούτε πολύ μακριά ούτε πολύ κοντά, και θα ακούσει τον ήχο μου» και στάθηκε στο πλάι.

Οι στροφές του τραγουδιού του Παντσασίκχα

348. Καθώς στεκόταν στο πλάι, ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, έπαιξε τη βίνα χρώματος ώριμου βελούβα και είπε αυτούς τους στίχους σχετικούς με τον Βούδα, σχετικούς με τη Διδασκαλία, σχετικούς με την Κοινότητα, σχετικούς με τους Άξιους, σχετικούς με την αισθησιακή ηδονή -

«Τιμώ τον πατέρα σου, ευγενική, τον Τιμπαρού, Σουριγιαβατσασά·
χάρη στον οποίο γεννήθηκες όμορφη, εσύ που γεννάς χαρά σε μένα.

«Όπως ο άνεμος είναι αγαπητός σε αυτόν που ιδρώνει, όπως το πόσιμο νερό
σε αυτόν που διψά·
Ακτινοβόλα, είσαι αγαπημένη μου, όπως η Διδασκαλία για τους Άξιους.

«Όπως το φάρμακο για τον άρρωστο, όπως η τροφή για τον πεινασμένο·
σβήσε με, ευγενική, όπως με νερό αυτόν που φλέγεται.

«Σε λιμνούλα με δροσερό νερό, γεμάτη με γύρη λωτού·
όπως ελέφαντας καμένος από τη ζέστη, θα βυθιστώ στο στήθος και την
κοιλιά σου.

«Όπως ελέφαντας που ξεπέρασε το αγκίστρι, νικημένος είμαι από το κεντρί
και την αιχμή·
δεν κατανοώ καμία αιτία, μεθυσμένος από αυτήν με τους όμορφους μηρούς.

«Η συνείδησή μου είναι προσκολλημένη σε εσένα, η συνείδηση έχει
μεταμορφωθεί·
δεν μπορώ να γυρίσω πίσω, όπως ψάρι που κατάπιε το αγκίστρι.

«Εσύ με τους όμορφους μηρούς, αγκάλιασέ με, ευγενική, αγκάλιασέ με, εσύ με
τα απαλά μάτια·
αγκάλιασέ με σφιχτά, όμορφη, αυτό είναι η επιθυμία μου.

«Μικρός πράγματι ήταν ο πόθος μου, για αυτήν με τα κυματιστά μαλλιά·
πολλαπλασιάστηκε, όπως η προσφορά στους Άξιους.

«Όποια αξιέπαινη πράξη έχω κάνει, σε τέτοιους Άξιους·
αυτή ας ωριμάσει για μένα, εσύ η όμορφη σε κάθε μέλος, μαζί σου.

«Όποια αξιέπαινη πράξη έχω κάνει, σε αυτή την έκταση της γης·
αυτή ας ωριμάσει για μένα, εσύ η όμορφη σε κάθε μέλος, μαζί σου.

«Όπως ο γιος των Σάκκα με τη διαλογιστική έκσταση, ενωμένος, συνετός, μνημών·
αναζητώντας το αθάνατο ο σοφός, έτσι εγώ σε αναζητώ, Σουριγιαβατσασά.

«Όπως ο σοφός θα χαιρόταν, αφού έφτασε στην ανώτατη φώτιση·
έτσι θα χαιρόμουν, όμορφη, αφού ενωθώ μαζί σου.

«Αν ο Σάκκα μου έδινε μια ευχή, ο άρχοντας των Ταβατίμσα·
εσένα θα διάλεγα, ευγενική, τόσο δυνατός είναι ο πόθος μου.

«Όπως δέντρο σάλα πρόσφατα ανθισμένο, τον πατέρα σου, σοφή·
τιμώντας τον προσκυνώ, αυτόν που έχει τέτοια κόρη».

349. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ευλογημένος είπε στον Παντζασίκχα, τον νεαρό θεό γκαντχάμπα: «Ο ήχος των χορδών σου, Παντζασίκχα, αρμονεί με τη φωνή του τραγουδιού, και η φωνή του τραγουδιού με τον ήχο των χορδών· αλλά, Παντζασίκχα, ούτε ο ήχος των χορδών σου υπερτερεί της φωνής του τραγουδιού, ούτε η φωνή του τραγουδιού υπερτερεί του ήχου των χορδών. Πότε όμως συνέθεσες, Παντζασίκχα, αυτούς τους στίχους σχετικούς με τον Βούδα, σχετικούς με τη Διδασκαλία, σχετικούς με την Κοινότητα, σχετικούς με τους Άξιους, σχετικούς με την αισθησιακή ηδονή;» «Κάποτε, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος διέμενε στην Ουρουβέλα, στην όχθη του ποταμού Νεραντζαρά, κάτω από την ινδοσυκιά του γιδοβοσκού, αμέσως μετά τον πλήρη φωτισμό του. Εκείνη την περίοδο, σεβάσμιε κύριε, εγώ ποθούσα την Μπχαντά ονόματι Σουριγιαβατσασά, κόρη του Τιμπαρού, του βασιλιά των γκαντχάμπα. Εκείνη όμως η νεαρή, σεβάσμιε κύριε, ποθούσε άλλον· τον Σικχαντί ονόματι, γιο του Μάταλι του αρματηλάτη, αυτόν ποθούσε. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, δεν μπόρεσα να κερδίσω εκείνη τη νεαρή με κανέναν τρόπο, τότε εγώ, παίρνοντας τη βίνα χρώματος ώριμου βελούβα, πήγα στην κατοικία του Τιμπαρού, του βασιλιά των γκαντχάμπα· αφού πήγα, έπαιξα τη βίνα χρώματος ώριμου βελούβα και είπα αυτούς τους στίχους σχετικούς με τον Βούδα, σχετικούς με τη Διδασκαλία, σχετικούς με την Κοινότητα, σχετικούς με τους Άξιους, σχετικούς με την αισθησιακή ηδονή -

«Τιμώ τον πατέρα σου, ευγενική, τον Τιμπαρού, Σουριγιαβατσασά·
χάρη στον οποίο γεννήθηκες όμορφη, εσύ που γεννάς χαρά σε μένα.Κ.λπ.

Όπως δέντρο σάλα πρόσφατα ανθισμένο, τον πατέρα σου, σοφή·
τιμώντας τον προσκυνώ, αυτόν που έχει τέτοια κόρη».

Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, η Μπχαντά Σουριγιαβατσασά μου είπε: 'Δεν έχω δει, αγαπητέ, αυτόν τον Ευλογημένο πρόσωπο με πρόσωπο, αλλά έχω ακούσει γι' αυτόν τον Ευλογημένο ενώ χόρευα στην αίθουσα συνελεύσεων Σουντχάμμα των θεών Ταβατίμσα. Επειδή εσύ, αγαπητέ, εξυμνείς αυτόν τον Ευλογημένο, ας έχουμε σήμερα συνάντησή'. Αυτή ακριβώς, σεβάσμιε κύριε, ήταν η συνάντησή μας με εκείνη τη νεαρή. Και όχι πια μετά από τότε».

Η προσέγγιση του Σάκκα

350. Τότε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, ήρθε αυτή η σκέψη: «Ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, ανταλλάσσει χαιρετισμούς με τον Ευλογημένο, και ο Ευλογημένος με τον Παντζασίκχα». Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών,

απευθύνθηκε στον Παντζασίκχα, τον νεαρό θεό γκαντχάμπα: «Απόδωσε εκ μέρους μου εσύ, αγαπητέ Παντζασίκχα, σεβασμό στον Ευλογημένο - "Ο Σάκκα, σεβάσμιε κύριε, ο άρχοντας των θεών, μαζί με τους συμβούλους του και την ακολουθία του αποδίδει σεβασμό με το κεφάλι του στα πόδια του Ευλογημένου"». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, αφού υποσχέθηκε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, αποδίδει σεβασμό στον Ευλογημένο: «Ο Σάκκα, σεβάσμιε κύριε, ο άρχοντας των θεών, μαζί με τους συμβούλους του και την ακολουθία του αποδίδει σεβασμό με το κεφάλι του στα πόδια του Ευλογημένου». «Ας είναι έτσι ευτυχισμένος, Παντζασίκχα, ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, μαζί με τους συμβούλους του και την ακολουθία του· διότι οι θεοί, οι άνθρωποι, οι τιτάνες, οι δράκοι, οι γκαντχάμπα και όσα άλλα πολυάριθμα όντα υπάρχουν, επιθυμούν την ευτυχία».

351. Και έτσι οι Τατχαγκάτα χαιρετούν τέτοιους ισχυρούς δαίμονες με επιρροή. Αφού χαιρετήθηκε, ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, μπήκε στη σπηλιά Ιντασάλα του Ευλογημένου, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκε στο πλάι. Και οι θεοί Ταβατίμσα, αφού μπήκαν στη σπηλιά Ιντασάλα, απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκαν στο πλάι. Και ο Παντζασίκχα, ο νεαρός θεός γκαντχάμπα, αφού μπήκε στη σπηλιά Ιντασάλα, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκε στο πλάι.

Εκείνη την περίοδο η σπηλιά Ιντασάλα, ενώ ήταν ανώμαλη, έγινε ομαλή· ενώ ήταν στενή, έγινε ευρύχωρη· το σκοτάδι στη σπηλιά εξαφανίστηκε, φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει με τη θεϊκή δύναμη των θεών.

352. Τότε ο Ευλογημένος είπε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών: «Αυτό είναι καταπληκτικό για τον σεβάσμιο Κοσίγια, αυτό είναι θαυμαστό για τον σεβάσμιο Κοσίγια, που έχει τόσες πολλές υποχρεώσεις και τόσα πολλά καθήκοντα, δηλαδή αυτή η έλευση εδώ». «Εδώ και πολύ καιρό, σεβάσμιε κύριε, επιθυμούσα να πλησιάσω τον Ευλογημένο για να τον δω· αλλά ήμουν απασχολημένος με διάφορες υποχρεώσεις και καθήκοντα των θεών Ταβατίμσα· έτσι δεν μπόρεσα να πλησιάσω τον Ευλογημένο για να τον δω. Κάποτε, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο αρωματικό κελί από ξύλο σαλάλα. Τότε, σεβάσμιε κύριε, πήγα στη Σαβάτθι για να δω τον Ευλογημένο. Εκείνη την περίοδο όμως, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος καθόταν σε κάποια αυτοσυγκέντρωση, και μια θεϊκή κόρη ονόματι Μπχουτζατί, υπηρέτρια του μεγάλου βασιλιά Βεσσαβάνα, στεκόταν παρούσα μπροστά στον Ευλογημένο, με ενωμένες παλάμες προσκυνώντας. Τότε, σεβάσμιε κύριε, είπα στη Μπχουτζατί: "Απόδωσε εκ μέρους μου εσύ, αδελφή, σεβασμό στον Ευλογημένο - «Ο Σάκκα, σεβάσμιε κύριε, ο άρχοντας των θεών, μαζί με τους συμβούλους του και την ακολουθία του αποδίδει σεβασμό με το κεφάλι του στα πόδια του Ευλογημένου». Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, εκείνη η Μπχουτζατί μου είπε: "Δεν είναι κατάλληλη ώρα, αγαπητέ, για να δεις τον Ευλογημένο· ο Ευλογημένος είναι σε απομόνωση". "Τότε λοιπόν, αδελφή, όταν ο Ευλογημένος βγει από εκείνη την αυτοσυγκέντρωση, τότε εκ μέρους μου απόδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο - «Ο Σάκκα, σεβάσμιε κύριε, ο άρχοντας των θεών, μαζί με τους συμβούλους του και την ακολουθία του αποδίδει σεβασμό με το κεφάλι του στα πόδια του Ευλογημένου». Μήπως, σεβάσμιε κύριε, εκείνη η αδελφή απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο εκ μέρους μου; Θυμάται ο Ευλογημένος τα λόγια εκείνης της αδελφής;» «Εκείνη η αδελφή, άρχοντα των θεών, μου απέδωσε σεβασμό· θυμάμαι τα λόγια εκείνης της αδελφής. Και μάλιστα βγήκα από εκείνη την αυτοσυγκέντρωση με τον ήχο του

τροχού του άρματος του σεβασμίου». «Εκείνοι οι θεοί, σεβάσμιε κύριε, που γεννήθηκαν στον κόσμο των Ταβατίμσα πριν από εμάς, από αυτούς άκουσα μπροστά τους, από αυτούς έλαβα μπροστά τους: "Όταν οι Τατχαγκάτα εγείρονται στον κόσμο, οι Άξιοι, οι Πλήρως Αυτοφωτισμένοι, οι θεϊκές κατηγορίες γεμίζουν, οι κατηγορίες των τιτάνων μειώνονται". Αυτό, σεβάσμιε κύριε, το έχω δει με τα ίδια μου τα μάτια, ότι αφότου ο Τατχάγκατα εγέρθηκε στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, οι θεϊκές κατηγορίες γεμίζουν, οι κατηγορίες των τιτάνων μειώνονται.

Η ιστορία της Γκοπάκα

353. «Εδώ ακριβώς, σεβάσμιε κύριε, στην Καπιλαβάττχου υπήρχε μια κόρη των Σάκκα ονόματι Γκοπικά, που είχε πίστη στον Βούδα, είχε πίστη στη Διδασκαλία, είχε πίστη στην Κοινότητα, ήταν αυτή που εκπληρώνει τις ηθικές αρχές. Αυτή, αφού απαλλάχθηκε από τη θηλυκότητα και ανέπτυξε την αρρενωπότητα, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, γεννήθηκε στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο. Έφτασε στη συνύπαρξη με τους θεούς Ταβατίμσα, ως γιος δικός μας. Και εκεί τον γνωρίζουν έτσι: "ο νεαρός θεός Γκοπάκα, ο νεαρός θεός Γκοπάκα". Επίσης, σεβάσμιε κύριε, τρεις άλλοι μοναχοί, αφού άσκησαν την άγια ζωή υπό τον Ευλογημένο, γεννήθηκαν στην κατώτερη κατηγορία των γκαντχάμπα. Αυτοί, προικισμένοι και εφοδιασμένοι με τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, απολαμβάνοντας τη ζωή, έρχονται στην επίσημη αίθουσά μας για να μας υπηρετήσουν. Όταν αυτοί ήρθαν στην επίσημη αίθουσά μας για να μας υπηρετήσουν, ο νεαρός θεός Γκοπάκα τους επέπληξε: "Πού είχατε στραμμένο το πρόσωπό σας, αγαπητοί, όταν ακούσατε τη Διδασκαλία εκείνου του Ευλογημένου; Διότι εγώ, όντας γυναίκα, είχα πίστη στον Βούδα, είχα πίστη στη Διδασκαλία, είχα πίστη στην Κοινότητα, ήμουν αυτή που εκπληρώνει τις ηθικές αρχές, αφού απαλλάχθηκα από τη θηλυκότητα και ανέπτυξα την αρρενωπότητα, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, γεννήθηκα στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο, έφτασα στη συνύπαρξη με τους θεούς Ταβατίμσα, ως γιος του Σάκκα, του άρχοντα των θεών. Και εδώ με γνωρίζουν έτσι: «ο νεαρός θεός Γκοπάκα, ο νεαρός θεός Γκοπάκα». Εσείς όμως, αγαπητοί, αφού ασκήσατε την άγια ζωή υπό τον Ευλογημένο, γεννηθήκατε στην κατώτερη κατηγορία των γκαντχάμπα. Πράγματι, αγαπητοί, είδαμε κάτι που δεν έπρεπε να δούμε, εμείς που είδαμε συνασκητές να έχουν γεννηθεί στην κατώτερη κατηγορία των γκαντχάμπα". Από αυτούς, σεβάσμιε κύριε, που επιπλήχθηκαν από τον νεαρό θεό Γκοπάκα, δύο θεοί ανέκτησαν τη μνήμη στην παρούσα ζωή και απέκτησαν σώμα στον κόσμο των ιερέων του Βράχμα, ενώ ένας θεός παρέμεινε στις ηδονές.

354. «Ήμουν λαϊκή ακόλουθος του Κατόχου του Οφθαλμού,

και το όνομά μου ήταν "Γκοπικά".
με βαθιά πίστη στον Βούδα και στη Διδασκαλία,
υπηρέτησα την Κοινότητα με γαλήνιο νου.

«Χάρη στην ωραιότητα της Διδασκαλίας αυτού του ίδιου του Βούδα,
είμαι γιος του Σάκκα με μεγάλη επιρροή·
με μεγάλη λάμψη, γεννημένος στον τρίτο ουρανό,
και εδώ με γνωρίζουν ως "Γκοπάκα".

«Τότε είδα μοναχούς που είχα δει πριν,

να κατοικούν στην κατηγορία των γκαντχάμπα·
αυτοί ήταν μαθητές του Γκόταμα,
και εμείς που προηγουμένως ήμασταν άνθρωποι.

«Τους υπηρετήσαμε με τροφή και ρόφημα,
αγγίζοντας τα πόδια τους στην κατοικία μας·
πού είχαν στραμμένο το πρόσωπό τους αυτοί οι αξιότιμοι,
όταν έλαβαν τις διδασκαλίες του Βούδα;

«Διότι η Διδασκαλία πρέπει να γίνει κατανοητή ατομικά,
καλά διδαγμένη, κατανοημένη από τον Κάτοχο του Οφθαλμού·
διότι εγώ, προσεγγίζοντας εσάς ακριβώς,
αφού άκουσα τα καλά λόγια των ευγενών.

«Είμαι γιος του Σάκκα με μεγάλη επιρροή,
με μεγάλη λάμψη, γεννημένος στον τρίτο ουρανό·
εσείς όμως, προσεγγίζοντας τον ύψιστο,
αφού ασκήσατε την ανυπέρβλητη άγια ζωή.

«Εσείς οι αξιότιμοι γεννηθήκατε σε κατώτερη κατηγορία,
η επαναγέννησή σας δεν είναι αρμόζουσα·
πράγματι είδαμε κάτι που δεν έπρεπε να δούμε,
συνασκητές να έχουν γεννηθεί σε κατώτερη κατηγορία.

«Εσείς οι αξιότιμοι που ανήκετε στην κατηγορία των γκαντχάμπα,
Έρχεστε στους θεούς για να τους υπηρετήσετε·
σε μένα που ζούσα στο σπίτι,
δείτε αυτή τη διάκριση.

«Ενώ ήμουν γυναίκα, σήμερα είμαι άνδρας θεός,
προικισμένος με θεϊκές ηδονές»·
αυτοί, επιπληχθέντες από τον μαθητή του Γκόταμα,
αφού συνάντησαν τον Γκοπάκα, αισθάνθηκαν συγκίνηση.

«Λοιπόν, ας προσπαθήσουμε, ας αγωνιστούμε,
ας μη γίνουμε εμείς υπηρέτες άλλων»·
δύο από αυτούς ξεκίνησαν την προσπάθεια,
αναθυμούμενοι τις διδασκαλίες του Γκόταμα.

«Εδώ ακριβώς, αφού καθάρισαν τις συνειδήσεις τους,
είδαν τον κίνδυνο στις ηδονές·
αυτούς τους νοητικούς δεσμούς και τα δεσμά της ηδονής,
τις δεσμεύσεις του Πονηρού, δύσκολες να ξεπεραστούν.

«Όπως ελέφαντας που έκοψε τα σχοινιά του,
ξεπέρασαν τους Τριάντα Τρεις θεούς·
οι θεοί μαζί με τον Ίντα, μαζί με τον Πατζάπατι,
όλοι είχαν καθίσει στην αίθουσα Σουντάμμα.

«Ενώ αυτοί κάθονταν, προχώρησαν,

γενναίοι, χωρίς πάθος, δημιουργώντας την αγνότητα·
βλέποντάς τους, ο Βάσαβα αισθάνθηκε συγκίνηση,
ο κυρίαρχος των θεών στη μέση της ομάδας των θεών.

«Αυτοί που γεννήθηκαν σε κατώτερη τάξη,
προχωρούν πέρα από τους Τριάντα Τρεις θεούς»·
ακούγοντας τα λόγια αυτού που αισθάνθηκε συγκίνηση,
ο Γκοπάκα μίλησε στον Βάσαβα.

«Υπάρχει ο Βούδας, ο άρχοντας των ανθρώπων, στον κόσμο των ανθρώπων,
ο κυρίαρχος των ηδονών, γνωστός ως ο σοφός των Σάκκα·
αυτοί οι γιοι του ήταν στερημένοι μνήμης,
Επιπλήχθηκαν από εμένα για να ανακτήσουν τη μνήμη.

Από τους τρεις εκείνους, ένας παρέμεινε εδώ,
κατοικώντας στην κατηγορία των γκαντχάμπα·
και δύο ακολουθούν το μονοπάτι της ανώτατης φώτισης,
υπερβαίνουν ακόμη και τους θεούς, αυτοσυγκεντρωμένοι.

Τέτοια είναι η φανέρωση της Διδασκαλίας εδώ,
κανένας μαθητής δεν είναι αβέβαιος για τίποτα εκεί·
τον Βούδα που έχει διαβεί τη νοητική πλημμύρα, που έχει κόψει τη
σκεπτικιστική αμφιβολία,
τον νικητή, τον κύριο των ανθρώπων, τον προσκυνούμε».

Αυτή τη Διδασκαλία σου γνωρίζοντας εδώ,
εκείνοι έφτασαν σε διάκριση·
σώμα στον κόσμο των ιερέων του Βράχμα,
δύο από αυτούς έφτασαν σε διάκριση.

Για την επίτευξη αυτής της Διδασκαλίας,
ήρθαμε, αγαπητέ·
αν μας δοθεί ευκαιρία από τον Ευλογημένο,
θα θέσουμε ερώτηση, αγαπητέ».

355. Τότε στον Ευλογημένο ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτός ο δαίμονας είναι καθαρός
για πολύ καιρό· ό,τι κι αν με ρωτήσει, όλα αυτά θα τα ρωτήσει συνδεδεμένα με το
όφελος, όχι συνδεδεμένα με τη βλάβη. Και ό,τι του απαντήσω όταν ρωτηθώ, θα το
κατανοήσει γρήγορα».

356. Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, με στίχο

-

«Ρώτησέ με, Βασάβα, οποιαδήποτε ερώτηση επιθυμείς στον νου σου·
για κάθε μία από αυτές τις ερωτήσεις, εγώ θα σου δώσω την απάντηση».

Τέλος του πρώτου μέρους της απαγγελίας.

357. Αφού του δόθηκε η ευκαιρία από τον Ευλογημένο, ο Σάκκα, ο άρχοντας των
θεών, ρώτησε τον Ευλογημένο αυτή την πρώτη ερώτηση -

«Από ποιον νοητικό δεσμό, αγαπητέ, οι θεοί, οι άνθρωποι, οι τιτάνες, οι δράκοι, οι γκαντχάμπα και όσα άλλα πολυάριθμα όντα υπάρχουν - "ας ζήσουμε χωρίς εχθρότητα, χωρίς τιμωρία, χωρίς αντιπάλους, χωρίς δυσαρέσκεια, χωρίς έχθρα", έτσι τους έρχεται η σκέψη, και όμως ζουν με εχθρότητα, με τιμωρία, με αντιπάλους, με δυσαρέσκεια, με έχθρα;» Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, ρώτησε τον Ευλογημένο την ερώτηση. Ο Ευλογημένος, ερωτηθείς, απάντησε στην ερώτησή του -

«Από τον νοητικό δεσμό της ζήλιας και της τσιγκουνιάς, άρχοντα των θεών, οι θεοί, οι άνθρωποι, οι τιτάνες, οι δράκοι, οι γκαντχάμπα και όσα άλλα πολυάριθμα όντα υπάρχουν - "ας ζήσουμε χωρίς εχθρότητα, χωρίς τιμωρία, χωρίς αντιπάλους, χωρίς δυσαρέσκεια, χωρίς έχθρα", έτσι τους έρχεται η σκέψη, και όμως ζουν με εχθρότητα, με τιμωρία, με αντιπάλους, με δυσαρέσκεια, με έχθρα». Έτσι ο Ευλογημένος, ερωτηθείς, απάντησε στην ερώτηση του Σάκκα, του άρχοντα των θεών. Ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, ευχαριστημένος, αγαλλίασε και έδωσε ευχαριστίες για τα λόγια του Ευλογημένου - «Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε. Η αβεβαιότητά μου εδώ έχει διαβεί, η σύγχυσή μου έχει εξαφανιστεί, αφού άκουσα την απάντηση του Ευλογημένου στην ερώτηση».

358. Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση -

«Η ζήλια και η τσιγκουνιά όμως, αγαπητέ, ποια έχουν ως πηγή, ποια ως προέλευση, ποια ως γέννηση, ποια ως παραγωγή; Όταν υπάρχει τι, υπάρχει ζήλια και τσιγκουνιά; Όταν δεν υπάρχει τι, δεν υπάρχει ζήλια και τσιγκουνιά;» «Η ζήλια και η τσιγκουνιά, άρχοντα των θεών, έχουν ως πηγή το αγαπητό και το μη αγαπητό, ως προέλευση το αγαπητό και το μη αγαπητό, ως γέννηση το αγαπητό και το μη αγαπητό, ως παραγωγή το αγαπητό και το μη αγαπητό· όταν υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό, υπάρχει ζήλια και τσιγκουνιά· όταν δεν υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό, δεν υπάρχει ζήλια και τσιγκουνιά».

«Το αγαπητό και το μη αγαπητό όμως, αγαπητέ, ποια έχει ως πηγή, ποια ως προέλευση, ποια ως γέννηση, ποια ως παραγωγή; Όταν υπάρχει τι, υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό; Όταν δεν υπάρχει τι, δεν υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό;» «Το αγαπητό και το μη αγαπητό, άρχοντα των θεών, έχει ως πηγή την επιθυμία, ως προέλευση την επιθυμία, ως γέννηση την επιθυμία, ως παραγωγή την επιθυμία· όταν υπάρχει επιθυμία, υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό· όταν δεν υπάρχει επιθυμία, δεν υπάρχει το αγαπητό και το μη αγαπητό».

«Η επιθυμία όμως, αγαπητέ, ποια έχει ως πηγή, ποια ως προέλευση, ποια ως γέννηση, ποια ως παραγωγή; Όταν υπάρχει τι, υπάρχει επιθυμία; Όταν δεν υπάρχει τι, δεν υπάρχει επιθυμία;» «Η επιθυμία, άρχοντα των θεών, έχει ως πηγή τον λογισμό, ως προέλευση τον λογισμό, ως γέννηση τον λογισμό, ως παραγωγή τον λογισμό· όταν υπάρχει λογισμός, υπάρχει επιθυμία· όταν δεν υπάρχει λογισμός, δεν υπάρχει επιθυμία».

«Ο λογισμός όμως, αγαπητέ, ποια έχει ως πηγή, ποια ως προέλευση, ποια ως γέννηση, ποια ως παραγωγή; Όταν υπάρχει τι, υπάρχει λογισμός; Όταν δεν υπάρχει τι, δεν υπάρχει λογισμός;» «Ο λογισμός, άρχοντα των θεών, έχει ως πηγή τον όρο της αντίληψης της εμμονής, ως προέλευση τον όρο της αντίληψης της εμμονής, ως γέννηση τον όρο της αντίληψης της εμμονής, ως παραγωγή τον όρο της αντίληψης της εμμονής· όταν υπάρχει ο όρος της αντίληψης της εμμονής, υπάρχει λογισμός».

όταν δεν υπάρχει ο όρος της αντίληψης της εμμονής, δεν υπάρχει λογισμός».

«Πώς ασκώντας όμως, αγαπητέ, ένας μοναχός ασκεί την πρακτική που είναι κατάλληλη και οδηγεί στην παύση του όρου της αντίληψης της εμμονής;»

Αντικείμενο διαλογισμού στα αισθήματα

359. «Την ευαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Τη δυσαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Την ουδετερότητα, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται.

360. «Την ευαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια ευαρέσκεια γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την ευαρέσκειά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια ευαρέσκεια δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια ευαρέσκεια γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την ευαρέσκειά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια ευαρέσκεια πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, αυτή που είναι με λογισμό και συλλογισμό, και αυτή που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές είναι πιο εξαισίες. Την ευαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται. Έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

361. «Τη δυσαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται. Έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια δυσαρέσκεια γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη δυσαρέσκειά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια δυσαρέσκεια δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια δυσαρέσκεια γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη δυσαρέσκειά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια δυσαρέσκεια πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, αυτή που είναι με λογισμό και συλλογισμό, και αυτή που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές είναι πιο εξαισίες. «Τη δυσαρέσκεια, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

362. «Την ουδετερότητα, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια ουδετερότητα γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την ουδετερότητά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια ουδετερότητα δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια ουδετερότητα γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την ουδετερότητά μου, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια

ουδετερότητα πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, αυτή που είναι με λογισμό και συλλογισμό, και αυτή που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές που είναι χωρίς λογισμό και συλλογισμό, αυτές είναι πιο εξαισίες. «Την ουδετερότητα, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

363. «Έτσι ασκώντας, άρχοντα των θεών, ένας μοναχός ασκεί την πρακτική που είναι κατάλληλη και οδηγεί στην παύση του όρου της αντίληψης της εμμονής». Έτσι ο Ευλογημένος, ερωτηθείς, απάντησε στην ερώτηση του Σάκκα, του άρχοντα των θεών. Ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, ευχαριστημένος, αγαλλίασε και έδωσε ευχαριστίες για τα λόγια του Ευλογημένου - «Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε, η αβεβαιότητά μου εδώ έχει διαβεί, η σύγχυσή μου έχει εξαφανιστεί, αφού άκουσα την απάντηση του Ευλογημένου στην ερώτηση».

Αυτοσυγκράτηση του Πάτιμοκχα

364. Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση -

«Πώς ασκώντας όμως, αγαπητέ, ένας μοναχός ασκεί για την αυτοσυγκράτηση του κύριου μοναστικού κώδικα;» «Τη σωματική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Τη λεκτική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Την αναζήτηση, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να ακολουθείται και αυτή που δεν πρέπει να ακολουθείται».

«Τη σωματική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια σωματική συμπεριφορά γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη σωματική συμπεριφορά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια σωματική συμπεριφορά δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια σωματική συμπεριφορά γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη σωματική συμπεριφορά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια σωματική συμπεριφορά πρέπει να ακολουθείται. Τη σωματική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Τη λεκτική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται». Έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια λεκτική συμπεριφορά γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη λεκτική συμπεριφορά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια λεκτική συμπεριφορά γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή τη λεκτική συμπεριφορά μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά πρέπει να ακολουθείται. Τη λεκτική συμπεριφορά, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Την αναζήτηση, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εκεί, όποια αναζήτηση γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την αναζήτησή μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν», μια τέτοια αναζήτηση δεν πρέπει να ακολουθείται. Εκεί, όποια αναζήτηση γνωρίζει κάποιος: «όταν ακολουθώ αυτή την αναζήτησή μου, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται», μια τέτοια αναζήτηση πρέπει να ακολουθείται. Την αναζήτηση, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - που πρέπει να ακολουθείται και που δεν πρέπει να ακολουθείται», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Έτσι ασκώντας, άρχοντα των θεών, ένας μοναχός ασκεί για την αυτοσυγκράτηση του κύριου μοναστικού κώδικα». Έτσι ο Ευλογημένος, ερωτηθείς, απάντησε στην ερώτηση του Σάκκα, του άρχοντα των θεών. Ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, ευχαριστημένος, αγαλλίασε και έδωσε ευχαριστίες για τα λόγια του Ευλογημένου - «Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε. Η αβεβαιότητά μου εδώ έχει διαβεί, η σύγχυσή μου έχει εξαφανιστεί, αφού άκουσα την απάντηση του Ευλογημένου στην ερώτηση».

Αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων

365. Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση -

«Πώς ασκώντας όμως, αγαπητέ, ένας μοναχός ασκεί για την αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων;» «Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Τον ήχο αντιληπτό από το αυτί, άρχοντα των θεών, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Την οσμή αντιληπτή από τη μύτη, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Τη γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα, άρχοντα των θεών, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Το απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα, άρχοντα των θεών, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται. Το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, άρχοντα των θεών, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτό που πρέπει να καλλιεργείται και αυτό που δεν πρέπει να καλλιεργείται».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, είπε στον Ευλογημένο:

«Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο. Όποια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι δεν πρέπει να καλλιεργείται. Και όποια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι πρέπει να καλλιεργείται. Και όποιον ήχο αντιληπτό από το αυτί, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος τον καλλιεργεί... κ.λπ... όποια οσμή αντιληπτή

από τη μύτη όταν κάποιος την καλλιεργεί... όποια γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα όταν κάποιος την καλλιεργεί... όποιο από αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα όταν κάποιος το καλλιεργεί... όποιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου όταν κάποιος το καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου δεν πρέπει να καλλιεργείται. Και όποιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος το καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου πρέπει να καλλιεργείται.

«Κατανοώντας έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, σεβάσμιε κύριε, η αβεβαιότητά μου εδώ έχει διαβεί, η σύγχυσή μου έχει εξαφανιστεί, αφού άκουσα την απάντηση του Ευλογημένου στην ερώτηση».

366. Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση -

«Άραγε, αγαπητέ, όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι έχουν μία μόνο διδασκαλία, μία μόνο ηθική διαγωγή, μία μόνο επιθυμία, μία μόνο αγκίστρωση;» «Όχι, άρχοντα των θεών, δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι μία μόνο διδασκαλία, μία μόνο ηθική διαγωγή, μία μόνο επιθυμία, μία μόνο αγκίστρωση».

«Γιατί όμως, αγαπητέ, δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι μία μόνο διδασκαλία, μία μόνο ηθική διαγωγή, μία μόνο επιθυμία, μία μόνο αγκίστρωση;» «Ο κόσμος, άρχοντα των θεών, έχει πολλά στοιχεία, διάφορα στοιχεία. Σε αυτόν τον κόσμο με τα πολλά στοιχεία και τα διάφορα στοιχεία, όποιο στοιχείο τα όντα προσκολλώνται, σε εκείνο ακριβώς με πείσμα και προσκόλληση, αφού προσκολληθούν, εκφράζονται - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Για αυτό το λόγο δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι μία μόνο διδασκαλία, μία μόνο ηθική διαγωγή, μία μόνο επιθυμία, μία μόνο αγκίστρωση».

«Άραγε, αγαπητέ, όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι έχουν επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος;» «Όχι, άρχοντα των θεών, δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος».

«Γιατί όμως, αγαπητέ, δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος;» «Εκείνοι οι μοναχοί, άρχοντα των θεών, που έχουν απελευθερωθεί μέσω της εξάλειψης της επιθυμίας, αυτοί έχουν επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος. Για αυτό το λόγο δεν έχουν όλοι οι ασκητές και βραχμάνοι επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος».

Έτσι ο Ευλογημένος, ερωτηθείς, απάντησε στην ερώτηση του Σάκκα, του άρχοντα των θεών. Ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, ευχαριστημένος, αγαλλίασε και έδωσε ευχαριστίες για τα λόγια του Ευλογημένου - «Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε. Η αβεβαιότητά μου εδώ έχει διαβεί, η σύγχυσή μου έχει εξαφανιστεί, αφού άκουσα την απάντηση του Ευλογημένου στην ερώτηση».

367. Έτσι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο:

«Η λαχτάρα, σεβάσμιε κύριε, είναι αρρώστια, η λαχτάρα είναι απόστημα, η λαχτάρα είναι βέλος, η λαχτάρα σέρνει αυτόν τον άνθρωπο για την επαναγέννηση σε κάθε μία από αυτές τις υπάρξεις. Για αυτό το λόγο αυτός ο άνθρωπος διαπράττει υψηλά και χαμηλά. Αυτές οι ερωτήσεις, σεβάσμιε κύριε, για τις οποίες δεν έλαβα ούτε καν την άδεια να τις θέσω σε άλλους ασκητές και βραχμάνους έξω από εδώ, αυτές μου απαντήθηκαν από τον Ευλογημένο. Και το βέλος της σκεπτικιστικής αμφιβολίας και της σύγχυσης που είχε παραμείνει σε μένα για μακρύ χρόνο, αυτό τραβήχτηκε έξω από τον Ευλογημένο».

«Θυμάσαι, άρχοντα των θεών, αν έχεις θέσει αυτές τις ερωτήσεις σε άλλους ασκητές και βραχμάνους;» «Θυμάμαι, σεβάσμιε κύριε, ότι έθεσα αυτές τις ερωτήσεις σε άλλους ασκητές και βραχμάνους». «Πώς όμως σου απάντησαν, άρχοντα των θεών; Αν δεν σε βαραίνει, πες μας». «Δεν με βαραίνει, σεβάσμιε κύριε, εκεί που κάθεται ο Ευλογημένος ή κάποιος σαν τον Ευλογημένο». «Τότε λοιπόν, άρχοντα των θεών, πες μας». «Όσους ασκητές και βραχμάνους, σεβάσμιε κύριε, θεωρώ δασόβιους, που μένουν σε απομονωμένα καταλύματα, αυτούς πλησιάζω και τους θέτω αυτές τις ερωτήσεις· αυτοί, όταν τους ρωτώ, δεν μπορούν να απαντήσουν ικανοποιητικά, και μη μπορώντας να απαντήσουν ικανοποιητικά, με ρωτούν πίσω εμένα - 'ποιο είναι το όνομα του σεβασμίου;' Σε αυτούς, όταν ρωτιέμαι, απαντώ - 'εγώ, αγαπητέ, είμαι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών'. Αυτοί με ρωτούν περαιτέρω εμένα - 'ποια πράξη όμως έκανε ο σεβάσμιος, άρχοντα των θεών, και έφτασε σε αυτή τη θέση;' Σε αυτούς διδάσκω τη Διδασκαλία όπως την έχω ακούσει και όπως την έχω μάθει. Αυτοί είναι ικανοποιημένοι μόνο με αυτό - 'ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, είδαμε, και ό,τι τον ρωτήσαμε, αυτό μας απάντησε'. Αυτοί στην πραγματικότητα γίνονται μαθητές μου, όχι εγώ δικός τους. Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, είμαι μαθητής του Ευλογημένου, εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση».

Ομιλία για την απόκτηση ευαρέσκειας

368. «Θυμάσαι, άρχοντα των θεών, πριν από τώρα τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας;» «Θυμάμαι, σεβάσμιε κύριε, πριν από τώρα τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας». «Πώς όμως, άρχοντα των θεών, θυμάσαι πριν από τώρα τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας;»

«Κάποτε στο παρελθόν, σεβάσμιε κύριε, ξέσπασε μάχη μεταξύ θεών και τιτάνων. Σε εκείνη τη μάχη, σεβάσμιε κύριε, οι θεοί νίκησαν, οι τιτάνες ηττήθηκαν. Τότε, σεβάσμιε κύριε, αφού κέρδισα εκείνη τη μάχη, σε μένα τον νικητή της μάχης ήρθε αυτή η σκέψη: 'Τόσο τη θεϊκή θρεπτική ουσία όσο και τη θρεπτική ουσία των τιτάνων, και τις δύο αυτές οι θεοί θα απολαύσουν τώρα'. Εκείνη όμως η απόκτηση έμπνευσης, η απόκτηση ευαρέσκειας μου, σεβάσμιε κύριε, συνοδευόταν από ρόπαλα, συνοδευόταν από όπλα, δεν οδηγούσε στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγούσε στο μη πάθος, δεν οδηγούσε στην παύση, δεν οδηγούσε στη γαλήνη, δεν οδηγούσε στην άμεση γνώση, δεν οδηγούσε στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγούσε στο Νιμπάνα. Αυτή όμως η απόκτηση έμπνευσης, η απόκτηση ευαρέσκειας μου, σεβάσμιε κύριε, αφού

άκουσα τη Διδασκαλία του Ευλογημένου, είναι χωρίς ρόπαλα, χωρίς όπλα, οδηγεί αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα».

369. «Βλέποντας ποιον λόγο, άρχοντα των θεών, διακηρύττεις τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας;» «Βλέποντας έξι λόγους, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Παραμένοντας ακριβώς εδώ, ενώ είμαι θεός, μνήμων·
Και νέα ζωή μου έχει δοθεί, έτσι να γνωρίζεις, αγαπητέ.

«Βλέποντας αυτόν τον πρώτο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Πεθαίνοντας από το θεϊκό σώμα, αφήνοντας τη μη-ανθρώπινη ζωή·
Χωρίς σύγχυση θα εισέλθω σε μήτρα, όπου ο νους μου θα χαίρεται.

«Βλέποντας αυτόν τον δεύτερο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Εγώ, του ασύγχυτου στη σοφία, διαμένοντας χαρούμενος στη Διδαχή·
Θα ζω σύμφωνα με την πραγματική μέθοδο, με πλήρη επίγνωση και μνήμων.

«Βλέποντας αυτόν τον τρίτο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Και καθώς ασκούμαι σύμφωνα με την πραγματική μέθοδο, αν επιτύχω την
ανώτατη φώτιση·
Θα ζω έχοντας γνωρίσει πλήρως, αυτό θα είναι το τέλος.

«Βλέποντας αυτόν τον τέταρτο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Πεθαίνοντας από το ανθρώπινο σώμα, αφήνοντας την ανθρώπινη ζωή·
Πάλι θεός θα γίνω, ο ανώτατος στον κόσμο των θεών.

«Βλέποντας αυτόν τον πέμπτο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Εκείνοι οι πιο εξάισιοι θεοί, οι Ακανίτθα, οι ένδοξοι·
Στην τελευταία ύπαρξη, εκείνη θα είναι η κατοικία μου.

«Βλέποντας αυτόν τον έκτο λόγο, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

«Βλέποντας αυτούς τους έξι λόγους, σεβάσμιε κύριε, διακηρύττω τέτοια απόκτηση έμπνευσης, απόκτηση ευαρέσκειας.

370. «Με ανεκπλήρωτη σκέψη, με σκεπτικιστική αμφιβολία, διστακτικός.

Περιπλανήθηκα για μεγάλο χρονικό διάστημα, αναζητώντας τον Τατχάγκατα.

«Όσους ασκητές θεωρώ ότι ζουν σε απομόνωση·
Θεωρώντας ότι είναι αυτοφωτισμένοι, πηγαίνω να τους υπηρετήσω.

"Πώς επιτυγχάνεται η ικανοποίηση, πώς επέρχεται η αποτυχία;"
Όταν τους ρωτούν έτσι, δεν μπορούν να απαντήσουν ικανοποιητικά, ούτε για την οδό ούτε για τις πρακτικές.

«Όταν αυτοί με αναγνωρίζουν, ότι ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, έχει έρθει· αυτοί με ρωτούν εμένα τον ίδιο, "τι έκανες και πέτυχες αυτό;"

«Σε αυτούς διδάσκω τη Διδασκαλία όπως την έχω ακούσει, που ακούστηκε μεταξύ των ανθρώπων· με αυτό είναι ικανοποιημένοι, λέγοντας "είδαμε τον Βασάβα".

«Όταν όμως είδα τον Βούδα, αυτόν που διασχίζει τη σκεπτικιστική αμφιβολία· είμαι σήμερα απαλλαγμένος από φόβο, αφού υπηρέτησα τον Αυτοφωτισμένο.

«Αυτόν που καταστρέφει το αγκάθι της επιθυμίας, τον Βούδα τον ασύγκριτο· εγώ τιμώ τον μεγάλο ήρωα, τον Βούδα, τον συγγενή του ήλιου.

«Αυτό που κάνουμε στον Βράχμα, μαζί με τους θεούς, αγαπητέ· αυτό σήμερα θα κάνουμε σε σένα, έλα, ας το κάνουμε οι ίδιοι σε σένα.

«Εσύ πράγματι είσαι ο Αυτοφωτισμένος, εσύ είσαι ο ανυπέρβλητος Διδάσκαλος· στον κόσμο μαζί με τους θεούς, δεν υπάρχει κανείς ίσος με σένα».

371. Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, απευθύνθηκε στον Παντζασίκχα, τον γιο γκαντχάμπα: «Μου έχεις προσφέρει μεγάλη βοήθεια, αγαπητέ Παντζασίκχα, που εσύ γαλήνεψες πρώτα τον Ευλογημένο. Αφού εσύ, αγαπητέ, τον γαλήνεψες πρώτα, μετά εμείς πήγαμε να δούμε αυτόν τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Θα σε τοποθετήσω στη θέση του πατέρα σου, θα γίνεις βασιλιάς των γκαντχάμπα, και σου δίνω την Μπάντα Σουριγιαβάτζα, γιατί αυτή είναι η ποθητή σου».

Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού άγγιξε τη γη με την παλάμη του, εξέφρασε τρεις φορές αυτόν τον εμπνευσμένο λόγο: «Τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο».

Και όταν αυτή η ανάλυση εκφωνήθηκε, στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, εγέρθηκε ο οφθαλμός της Διδασκαλίας, χωρίς σκόνη, χωρίς ρύπο - «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης». Και σε άλλες ογδόντα χιλιάδες θεότητες· έτσι, οι ερωτήσεις που ζητήθηκαν από τον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών, απαντήθηκαν από τον Ευλογημένο. Για αυτό το λόγο η ονομασία αυτής της ανάλυσης είναι «Οι ερωτήσεις του Σάκκα».

Τέλος της ομιλίας Σακκαπάνχα, όγδοη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 2. Το μεγάλο κεφάλαιο. 8. Η ομιλία για τις ερωτήσεις του Σάκκα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org